

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Максима Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України

м. К и ї в
5 квітня 2018 року
№ 30-2 (I)/2018

Справа № 3-72/2018 (4042/17)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Максима Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Поляков Максим Анатолійович – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням

щодо перевірки на відповідність частині четвертій статті 76, частинам першій, третій статті 80, пункту 21 частини першої статті 92 Конституції України (конституційність) пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс). Оспорюваними положеннями передбачено, що якщо під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, прокурор доведе наявність всіх обставин, передбачених частиною першою статті 194 Кодексу, слідчий суддя, суд застосовує відповідний запобіжний захід, зобов'язує підозрюваного, обвинуваченого прибувати за кожною вимогою до суду або до іншого визначеного органу державної влади, а також виконувати один або кілька обов'язків, необхідність покладення яких була доведена прокурором, а саме: не відлучатися із населеного пункту, в якому він зареєстрований, проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора або суду; здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну; носити електронний засіб контролю.

З аналізу змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

Верховна Рада України Постановою „Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Полякова М.А.“ від 11 липня 2017 року № 2127–VIII надала згоду на притягнення народного депутата України Полякова М.А. до кримінальної відповідальності. Ухвалою слідчого судді Солом'янського районного суду міста Києва від 21 липня 2017 року до Полякова М.А. застосовано запобіжний захід у вигляді застави. Крім того, вказаним судовим рішенням на Полякова М.А. було покладено ряд обов'язків, зокрема „носити електронний засіб контролю; не відлучатися з м. Києва та м. Умань Черкаської області без дозволу слідчого (детектива), прокурора або суду; здати на зберігання до відповідних органів державної влади всі свої паспорти

громадянина України для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну“.

Апеляційний суд міста Києва ухвалою від 17 серпня 2017 року відмовив у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою адвоката Полякова М.А. на ухвалу слідчого судді Солом'янського районного суду міста Києва від 21 липня 2017 року в частині покладення на Полякова М.А. додаткових процесуальних обов'язків, оскільки відповідно до статей 309, 392 Кодексу ухвала слідчого судді в цій частині оскарженню в апеляційному порядку не підлягає.

Строк дії обов'язків, покладених на Полякова М.А. при застосуванні запобіжного заходу у вигляді застави, був продовжений ухвалою слідчого судді Солом'янського районного суду міста Києва від 17 серпня 2017 року.

Автор клопотання стверджує, що покладення на нього передбачених пунктами 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кодексу обов'язків суттєво обмежує його повноваження як народного депутата України та перешкоджає здійсненню ним таких повноважень, що призводить до порушення конституційних гарантій безперешкодності здійснення повноважень народного депутата України та депутатської недоторканності. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що ці положення не відповідають Конституції України, оскільки в них не враховано особливостей статусу народного депутата України, а саме гарантування здійснення повноважень народного депутата України та заборони будь-яких не встановлених Конституцією та законами України обмежень вказаних повноважень. У зв'язку з цим Поляков М.А. просить визнати пункти 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кодексу такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними).

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

2.1. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55, абзац перший частини першої статті 77).

Невідповідність Конституції України оспорюваних положень Кодексу, на думку автора клопотання, полягає в тому, що їх застосування до народних депутатів України фактично призведе до легалізації незаконного втручання суду та органів досудового розслідування у здійснення народними депутатами України своїх повноважень, незаконного обмеження цих повноважень та перешкоджання їх повній реалізації. Суб'єкт права на конституційну скаргу також стверджує, що до народного депутата України не можуть застосовуватись кримінально-процесуальні заходи, які всупереч нормам Конституції України обмежують його повноваження. Фактично Поляков М.А. висловлює незгоду з чинним законодавчим регулюванням застосування кримінально-процесуальних заходів, передбачених пунктами 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кодексу, оскільки вважає, що їх застосування щодо нього як народного депутата України без урахування особливостей його статусу та пов'язаної з ним конституційної гарантії безперешкодного та ефективного здійснення ним своїх повноважень може призвести до обмеження його повноважень як народного депутата України. Однак автор клопотання не розкрив логічного зв'язку між вказаними нормами Кодексу і положеннями частини четвертої статті 76, частин першої,

третьої статті 80, пункту 21 частини першої статті 92 Основного Закону України та не зазначив, яке з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування оспорюваних положень Кодексу у відповідних судових рішеннях.

Викладене дає підстави для висновку про те, що суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо невідповідності пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кодексу частині четвертій статті 76, частинам першій, третій статті 80, пункту 21 частини першої статті 92 Конституції України, а також не вказав, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини, на його думку, зазнало порушення внаслідок застосування судом зазначених положень Кодексу. Таким чином, він не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі за пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

2.2. У Конституції України визначено вичерпний перелік питань, підвідомчих Конституційному Суду України, зокрема вирішення питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (статті 147, 151¹).

Суб'єкт права на конституційну скаргу, обґрунтовуючи твердження щодо невідповідності пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кодексу частині четвертій статті 76, частинам першій, третій статті 80, пункту 21 частини першої статті 92 Конституції України, зазначає, що, на його думку, „КПК України в частині встановлення додаткових процесуальних обов'язків до народного депутата України має узгоджуватись зі спеціальним Законом України „Про статус народного депутата України“, який „має статус спеціального закону серед інших законів“, що „надає йому пріоритет у

застосуванні, а особливо над процесуальними законами, яким в даному випадку є КПК України“. Неконституційність оспорюваних положень Кодексу, як вважає автор клопотання, полягає в тому, що в частині покладення додаткових процесуальних обов'язків на народного депутата України ці норми не узгоджуються зі спеціальним Законом України „Про статус народного депутата України“, порушення якого автоматично призводить до порушення бланкетних норм Конституції України (частини четвертої статті 76, пункту 21 частини першої статті 92), які конкретизує вказаний закон.

Аналіз змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вказує на те, що у ній фактично йдеться про неузгодженість пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кодексу та норм Закону України „Про статус народного депутата України“ щодо покладення додаткових процесуальних обов'язків на народного депутата України. Проте усунення неузгодженостей у законах не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали Конституційного Суду України від 15 січня 2004 року № 1-у/2004, від 23 вересня 2008 року № 43-у/2008, від 2 жовтня 2014 року № 86-у/2014, від 8 грудня 2015 року № 49-у/2015).

Таким чином, порушені автором клопотання питання не належать до повноважень Конституційного Суду України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституції України, статтями 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Полякова Максима Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 2, 8, 9 частини п'ятої статті 194 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

Судді
Конституційного Суду України

Мельник М.І. . . . . .

Сас С.В. . . . . .

Шевчук С.В. . . . . .